

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2.40 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétkénsnap 10, vasárnap 20 fillér.

MAJDUFÖLD

Felelős szerkesztő:
VITÓ KOLOSÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 16
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

Az iparosság harca

Írta: III. Varjassy Imre.

Lezajlott a debreceni Ipartestület elnökválasztása. A választás előzményei, ugyancsak annak lefolyása mint eredménye arra készítetik az embereket, hogy a történetek okairól tárgyilagos tiszta képet tudjanak alkotni maguknak.

Az emberek különféleképpen látnak és bírálnak egy és ugyanazon dolgokat. Lehet, hogy az én meglátásom nem mindenki számára helyes, vagy nem épen tetszetős. Mégis el kell hogy mondjam megállapításaimat, már csak azért is, hogy felelő mint felelő vevők már észre az illetékesek hibáikat, úgy az iparossággal, mint a közszel és önmagunkkal szemben is.

Baj az, ha már az iparosság a munka helyett a politikát üzi főtevékenységként. — de az is igen nagy sőt a legnagyobb baj, ha már munkája sem lévén sem a politikával, sem a saját dolgaival nem törődik, mert ez a közömbösség már veszedelmeket rejt magában. Ha az iparosságnak jól, vagy legalább is tűrhetően megy a dolga, mindig jó talaira talál sorai közt a békés munkálkodás, a polgári kötelességek teljesítésének gondolata. Ennek az iparosság többsége mindig is tanuilelet adta. Ismerve az iparosság mai kétségbeeső s kilátástalan helyzetét, igazságtalan dolognak tartanám, ha a történetekért tisztán csak az iparosságot temnék felelőssé. Bár itt is vannak hibák.

De nagyobb hibának tartom azt, hogy felelős tényezők, akár a meg nem értéssel, akár az iparosság kéllő értékelésének elmulasztásával ilyen helyzetbe hagyták kerülni az iparosságot. Szabad-e megvárni, hogy annyira fejlődjék a nyomor, a kétségbeesés az iparosság között, hogy nagyrésztük proletárrá válva, a nem öt megillető helyen és módon keressen és várojon orvoslást mérhetetlen bajaira. Nem lett volna szabad! De számtalanszor elmondták már ezt az iparosság komoly, de nem hangoskodó vezetői. Azonban hiába.

Szomorúan kellett tapasztalunk egy-egy városi közgyűlésen is, hogy szószólóink hogy lettek kiábrándultak, „érdekeltség” megállapítással némaságra kárhözhatva, vagy a hangosan elégedetlenkedők kariaiba taszítva. Hallottuk a Bernfeldek és mások kioktatását, az ipari és kereskedelmi érdekek védelmezőinek lehengerelésénél szem- és fültanuk voltunk. De ott voltak a proletárvívásokok bainokai is és nem mulasztották el a kiosztott „nemesség” vetőmagot” idejében elvetni, hogy kellő időben, mint az tették is a maguk javára, learathassák.

Nem is beszélnek az egyik közfuzemnél tett csendes megállapításaim előre látott s velem megtörtént következményeiről. Hallgatnom kell erről, mert hiszen az iparosság ensem sem került el, — hiva-

Kereskedelmi szempontból szerződés nélküli állapotba került Magyarország Ausztriával

A bécsi tanácskozáson nem sikerült meghosszabbítani a kereskedelmi egyezményt — A jövő héten Budapesten folytatják a tárgyalásokat

Bécs, július 14.

Az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés delegációi mindezeideig nem jutottak megállapodásra, pedig pénteken már lejár a provizórium és minimumra csökkent a két állam közötti gazdasági forgalom.

Az osztrák kormány egész serege magyar mezőgazdasági termékre életbelépteti a behozatali tilalmat. Kereskedelempolitikai körök bizonyosra veszik, hogy a mai nap folyamán, még mielőtt az osztrák rendkormányzat kiönné, Ausztria és Magyarország között újabb provizórium létesül. A magyar minisztertanács megbízta vitéz Purgly Emil földművelési minisztert, hogy a delegációval való közvetlen érintkezés és a magyar kormány utasításainak gyors végrehajtása céljából utazzék Bécsbe.

Purgly már megérkezett Mayer Károly államtitkár kíséretében az osztrák fővárosba és a magyar kormány egészén különleges utasításait hozta a delegáció számára.

Csütörtökön délután 5 órakor megkezdődik az utolsó tanácskozás az osztrák és a magyar delegátusok között. A tanácskozás végeztével a szakértők nyomban jelentést tesznek

nek kormányaiknak, amelyek haldéktalanul mehozzzák határozatukat.

Az osztrák kormány az az álláspontja, hogy csak abban az esetben evezhet bele újabb provizóriumba, ha Magyarország el tudja magát szelni arra, hogy azt az ipari kontingenst, amelyben megállapodnak, nemcsak kiszabja, hanem valóban át is vevve Ausztriától. Az osztrák kormány — hangsúlyozzák Bécsben — devizapolitikai helyzetére való tekintettel kénytelen rá-

gaszkodni ahhoz, hogy Magyarországgal szemben amugy is fennálló kereskedelmi passzívuma legalább csökkenjen valamivel. Ha Magyarországban nincs módjában megfelelő ígéretek tenni, akkor aligha kerülhető el, hogy holnapotól kezdve szerződés nélküli állapot legyen Ausztria és Magyarország között. Ebben az esetben Ausztria életbelépteti a tervbe vett behozatali tilalmakat, amelyek kezébe adják a kormánynak az azonnali intervencióhoz szükséges eszközöket.

Hivatalos jelentés a tárgyalásokról

A magyar-osztrák kereskedelmi szerződési tárgyalások befejezése után a következő közleményt adták ki:

Mint hogy az új magyar-osztrák kereskedelmi szerződés alapját az eddig folytatott tárgyalásokon nem tudták eléggé tisztázni, az osztrák kormány nem járulhat hozzá ahhoz, hogy az eddigi kereskedelmi szerződést július 15-én túl ideiglenesen meghosszabbítsa. Ennélfogva a mai napon a két állam között szerződés nélküli állapot áll be, azonban meg-

szakítás nélkül folytatni fogják a tárgyalásokat az új kereskedelmi szerződés megkötése végett. E célból a jövő hét elejére Budapestre hívták az osztrák delegációt. A szerződés nélküli állapot következményeinek enyhítésében megfontolást tárgyát képez a modus vivendi megkötése a kölcsönös áruforgalom kezelése tekintetében. Ezzel szemben sikerült a két állam közötti fizetési forgalomról szóló egyezményt egyelőre augusztus 15-ig meghosszabbítani.

A lausannei jegyzőkönyv értelmében december 15-ig felfüggesztették Magyarország fizetési kötelezettségeit

Walkó Lajos külügyminiszter beszámolt az egységspártban a konferencián elért eredményekről

Budapest, július 14.

A Keresztény Kisgazda Földműves és Polgárpárt csütörtök este értekezletet tartott, amelyen Walkó Lajos külügyminiszter beszámolt a pártnak

a lausannei konferencia anyagáról és méltatta az ott történt megállapodások jelentőségét. Rátérve a Magyarországot közvetlen érdeklő kérdésekre, ismertette, hogy a lausannei jegyző-

könyv harmadik melléklete értelmében

magyar fizetések december 15-ig felfüggesztésben maradnak és eddig az időpontig tárgyalják le a

talos jegyzőkönyvben állapították meg, hogy még kiskorú vagyok.

Ha így voltunk, — ha dolgoztunk és áldoztunk a jogrend, a polgári gondolat védelmében — elváránk annyit mi is, hogy több megértést, több szeretetet és segítséget kapnánk becstelens munkánkhoz. Önvédelmünköz, az iparosság érdekében kifejtett munkánkhoz, az ellenőrzéshez és kritikához azért, hogy mi csak iparosok vagyunk — nekünk is jogunk van! Több részt kérünk mindezekből, mert mint a történetek igazolják, erre igen nagy szükség is van.

Az iparosság mellözése, meg nem értése megbosszulta magát. Mi ezt tudtuk és előre láttuk! De hiába lát-

tuk mi, ha fent nem hitték, vagy nem látták, hogy mi következik. Tehát semmiképp sem lehet az iparosság, vagy annak volt vezetőinek a bünye, hogy jogos kéréseink az iparosság védelmében elhangzott kívánságaink nem találunk kéllő meghallgatásra. Nagyban elősegítette ez a meg nem értő elbánás az iparosságban kirobbant elégedetlenséget.

Nem tudom, hogyan lehet eredményes munkát várni az olyan tüzetől, akinek fecskendőjét viz helyett olajjal táplálja az oltásra hivatott szerv.

Az iparosság háza már ég! Lángra lobbantotta a meg nem értésből folyó elégedetlenség, a nyomorszált sarlódásokból létrejött tűz. El ne fe-

ledjék tehát a tüzoltók, hogy oltani vízzel és nem olajjal lehet! — s oltásuk is a tüzet, míg a lángok át nem csapnak a szomszédos épületekre.

Felelő pedig csak annyit, hogy ébredjenek a ház lakói s oltásuk ök is a tüzet és jusson eszükbe, hogy láttunk már tüzvészt, — el is pusztultunk vele. — elpusztultunk ugyanakkor, hogy még ma is részben annak a koldusai vagyunk.

Vigyázzunk tehát a tüzre, mert ha idejében el nem oltjuk, magunk is belepusztulunk, mint 1919-ben. Hiszem, hogy van figyelő a tüzoltók magas tornyában és remélem, hogy most már jó a tüzoltók telefonja és idejében meghallják a segélykérő, égvben figyelmeztető szót.

A lap ára 10 fillér

nem német jóvátételi fizetések és a békeszerződések egyéb határozmányai alapján felmerült kötelezettségek rendezését.

Hangsúlyozta, hogy a magyar kormány a legnagyobb következetességgel azt az álláspontot foglalja el, hogy a mai helyzetben, amikor nincs lehetőség külföldi vonatkozásban a fizetések teljesítésére, — békeszerződésen alapuló terhekről lévén szó — teljes mértékben vegyék tekintetbe az ország gazdasági és pénzügyi helyzetét és velünk szemben is kövessék azt az eljárást, amelyet a lausannei jegyzőkönyvben foglalt deklaráció a jövőben követendőnek jelölt meg. Közlebbi most nem tud mondani, mert mi, meghívottak, a konferenciára várjuk azokat a javaslatokat, amelyeket velünk szemben bizonyára tenni fognak.

A nem német jóvátételi konferencia mellett, amelyen a magyar kormány álláspontját következetesen képviselni fogja, a legfontosabbnak a közép- és kelet-európai konferenciát tartja. Míg ezelőtt minden állam arra törekedett, hogy csak saját sorsán javítson, ma mindjobban előnyomul annak megismerése, hogy minden ország csak akkor javíthat saját helyzetén, ha mindenki helyzetében általános javulás áll be. Ebből az alapelvből indultak ki a lausannei megbeszélések is. Nem várja azt, már az őszi hónapokban gyakorlati eredményeit is láthassuk ezeknek a konferenciáknak,

de kétségtelenül elérkeztünk oda, hogy most valóban olyan gondolat és eszmekörben fognak hozzá az államok a kérdések megoldásához, amelyek lehetővé teszik azt, hogy azoknak gyakorlatilag is érezhető kedvező hatásuk legyen, általában valamennyi, de különösen a közép- és kelet-európai államokra.

A miniszter beszámolóját a párt nagy helyesléssel és tapsal fogadta.

A miniszterelnök nyilatkozata a rozsdakárokról és a bolettával kapcsolatos intézkedésekről

Lukács Béla a külkereskedelempolitikai tárgyalások agrárius szakemberek meghívását kérte.

Walkó külügyminiszter kijelentette, hogy a szakemberek bevonását örömmel látja, mert ez a tárgyalások résztvevőinek munkáját megkönnyíti.

Biedermann Imre báró a Baranya és Somogy megyében pusztító rozsdakárokat tette szóvá.

A miniszterelnök utalt arra, hogy a különböző rozsdasújtó vidékekről most futnak be a jelentések és ha a kormány tiszta képet alkot a helyzetről, meg fogja tenni a megfelelő intézkedéseket.

Csizmadia András a külföldre feladott gabona bolettájának beváltását tette szóvá és kérte, hogy a feladó a lehető legrövidebb idő alatt megkaphassa az illető pénzeszeget.

A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy fel fogja hívni a pénzügyi kormányzat figyelmét arra, hogy kövessen el mindent abban az irányban, hogy a boletta lebonyolása minél gyorsabban keresztülvihető legyen.

Vay Miklós báró a munkanélküli munkások kérdésével foglalkozott s ezzel kapcsolatban is konferencia összehívását kérte.

Iványi Béla kérte, hogy a rozsdakárokról késedelmes bejelentése miatt a gazdákat ne utasítsák el adóelengedési kérelmükkel.

A miniszterelnök kijelentette, hogy ezt a kérdést a legközelebbi gazdasági értekezleten meg fogja beszélni.

Végül Pesthy Pál elnök bejelentette, hogy a párt legközelebbi értekezletét augusztus 4-én tartja.

Az angol-francia bizalmi megállapodáshoz való csatlakozásra Olaszországot és Németországot is felszólították

Berlin, július 14.

Az angol-francia „Bizalmi megállapodás” szövegét átnyújtották a londoni német nagykövetnek, s egyúttal azt a felszólításra intették Németországhoz, hogy csatlakozzék a szerződéshez.

Németország végleges hivatalos állásfoglalása ez ügyben csak akkor válik lehetségessé, ha berlini illetékes körök kezében van már a szerződés pontos szövege. Ugylátszik Anglia most szélesebb alpra akarja fektetni a politikai kérdéseket azt az egész komplexumát, amely már Lausanneban is jelentős szerepet játszott.

Róma, július 14.

Az angol külügyminiszter tegnap

magához kérte Olaszország londoni ügyvivőjét, hogy tájékoztassa az olasz kormányt arról a nyilatkozatról, amely helyénvalónak látja, hogy az európai nagyhatalmak abban a barátságos szellemben, amelyben a lausannei megállapodásokat kötötték, továbbra is éljenek.

A legfontosabb aktuális nemzetközi problémák feletti aktív és barátságos eszmecsere eszközével Olaszország londoni nagykövete utasítást kapott annak közlésére, hogy az olasz kormány nagyon szívesen csatlakozik a brit kormányhoz az európai konzultatív megállapodásra irányuló kezdeményezéséhez.

A népszövetség összehívja a valuta- és világkonferenciát

Genf, július 14.

A népszövetségi tanács elhatározta a világkonferencia és a valutakonferencia összehívását. A konferencia

összehívását a lausannei konferencián vetették fel. A népszövetség tanácsa holnap előreláthatólag tervezőbizottságot küld ki a konferencia technikai

Mikes János előadást tartott Londonban a kisántant államokban folyó katolikus egyházellenes agtációról

London, július 14.

Az angol katolikus külügyi tanács a most Londonban tartózkodó gróf Mikes János püspök tiszteletére villásreggelit adott. A villásreggeli után gróf Mikes János nagy beszédet mondott. Részletesen beszélt arról, hogy Csehszlovákiában, Romániában és Jugoszláviában a katolikus iskolák bezárásával, az

egyházi vagyon elkobzásával és minden egyéb eszközzel üldözik a katolikus egyházat. Martin-Dale tanácsos, az angol katolikusok egyik vezetője Isten áldását kérte a nehézségekkel küzdő magyar katolicizmusra. Az indus Ivanick érsek melez elismeréssel adózott Mikes püspök előadásáért.

Óriási tüzvész pusztított Newyork strand negyedében

London, július 14.

Coney Island, New-York népszerű mulató- és kirándulónegyede kiégett, midőn a sziget stranduszozáiban a fürdőzők tizezei kerestek enyhülést a nagy hőségben. A tűz Coney Islandon, a newyorkiak kedvenc strandolóhelyén egy tüziátékvárban keletkezett és a nagy szélben rohamosan terjedt. Brooklyn összes tűzoltócsapatai nem tudták a tüzet megfékezni, amely nagy hatalmas épületröportot, köztük két óriási fürdőt, négy pavillont és tizenöt lakóházat elhamvasztott s mintegy két és félmillió dollár anyagi kárt okozott.

A szigeten várakozó többszáz magánautó is megégett s az egymásután felrobbanó benzintartályok csak növelték a pánikot és a pusztulást. A fürdőzők ezrei, akiknek a ruhái a kabinokban égtek, fürdőruhákban menekültek haza. A tüzvész tartama alatt az autobuszok mintegy ötvétezer főnyi kíváncsi közönséget hoztak a katasztrófa színhelyére, amely nagy érdeklődéssel szemlélte a látványt. Miközben a mozioperatőrök serege filmfelvételeket készített. A rögtönzött segélyhelven ötszáz orvos nyuitott körülbelül ötezer embernek első segélyt.

Hetvétezer ember kísérte a temetőbe Bata Tamást, a szerencsétlenül járt cseh cipőkirályt

Azt híresztelik, hogy Bata öngyilkos lett és huszmillió cseh koronás életbiztosítása volt

Zlín, július 14.

Csütörtökön délután óriási tömeg kísérte utolsó utiára Bata Tamást, a repülőgép-katasztrófa áldozatává lett cseh cipőkirályt. Zlínben, ahol a Bata-gyártal van, ez alkalommal teljes munkaszünetet tartottak

a munkások. A gyárépülettel szemben állították fel a ravatalt, mellette a szintén szerencsétlenül járt pilóta ravatalt helyezték el. A kapara ki-függesztették Bata utolsó munkajegyét, amelyet gyászkeretbe foglaltak.

Az egész környéket hatalmas tömeg lepte el. Közel hetvétezer ember vett részt a cseh cipőkirály temetésén. Száznégyszáz repülőgép és több mint háromezer autó szállította a gyászolókat. A Bata-féle textil-áruházban a temetés napján tízezer fekete nyakkendő adtak el. Érdekes a hirtelen készült statisztikának az a része, amely arról számol be, hogy a gyászoló közönség részére a temetés napján 36.000 ebédet adtak ki, negyven ezer gyümölcszörp fogzott el és nyolcvétezer Bata-fényképet adtak el az élelmes fényképezők.

A temetés délután két órakor történt a zlini nagytemplomban és az ottani szerfartás után az erdei temetőben helyezték örök nyugalomra Bata Tamás és a vele együtt szörnyet halt pilóta holttestét. Előzőleg felbontották Bata eszmei végrendeletét, amelyet családtagjaihoz és belső munkatársaihoz írt. Ebben a gyáralapítással és annak fenntartásával kapcsolatban megemlíti, hogy nemcsak azoké az üzem, akik a vezetését a kezükben tartják.

A szerencsétlenség gazdasági következményei

A gyár igazgatósága Bata Tamás halála után azonnal publikálta, hogy az üzem továbbra is fennakadás nélkül fogja folytatni a munkát. Az igazgatóság kijelentette, hogy a betéteket visszafizeti, de ragaszkodik a korábban kikötött évszes felmondáshoz. A munkások összes követelése 140 millió cseh koronát tesznek ki, azonban az összes követeléseket háromszorosan felülmúlja a Bata-konzern vagyona. Egyébként egyes körökben az a meggyőződés, hogy Bata öngyilkos lett, amit azonban cáfolnak a hozzá közel álló körök. A biztosító társulatok ebben az ügyben sürgették a nyomozást. Érdekes, hogy Bata családtagjai titkolják, hogy a cipőkirály mennivre volt biztosítva, de arról beszélnek, hogy állítólag huszmillió cseh koronát tenne ki a biztosítási összeg.

Visszarepültek Berlnbe Mattern és Griffin pilóták

Moszkva, július 14.

Mattern és Griffin amerikai repülők kiharított repülőgépeikön csütörtökön reggel startoltak Berlin felé. A repülők kijelentették, hogy idővőre megismétlik a világcirúli repülést és remélik, hogy akkor több szerencsésük lesz, mint ezúttal.

Felborult a szekérről és összetörté magát.

Csütörtökön délután súlyos szerencsétlenség történt a Monostor-pályi-uton Barta István gazdálkodó tanváján. Nep József, miután az egyik szekérré répréseket raktak fel és megindult a lovakkal, különös módon leesett a szekérről, amely féloldalra billent. Ráesett az egyik súlyos gépkatrészre is és ennek következtében a szerencsétlen ember bordatörést, belső sérüléseket és a fején több repesztett sebet kapott. A mentők első segélyben részesítették, majd kiszállították Nep Józsefet a sebészeti klinikára, ahol a legrosszabb ápolás alá vették.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol

A debreceni egyházak vezetői beadványban kérik a polgármestertől a külön fürdőzés lehetővé tételét

Elkerített medence felépítésével akarják megoldani a kérdést

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni vallásfelekeztek és egyházak vezetői a híveik részéről hangzatosabban óhajtanak megfélemlen a közös beadványt írték Vásáry István dr. polgármesternek a strandfürdő gyógyforrás vizében a férfiak és nők számára elkülönített fürdés lehetővé tételét érdekében. A beadványban egy elkerített fürdőmedence felépítését javasolják, hogy a hőforrás gyógyvizét azok is használhassák, akik a közös fürdőt nem óhajtják igénybe venni, amelynek költségeit előjegyzések, bérletek és kabinyjegyzések révén rövid idő alatt biztosítani lehetne. Az érdekes beadvány a következőképpen hangzik:

Méltóságos Polgármester Ur!

Alólirottak azon tiszteletteljes kérelmünket terjesztjük Méltóságod elé, hogy a városi gyógyfürdő használatát a közös strandfürdőt igénybe nem vevő közönség részére lehetővé tenni méltóztatásuk.

A Gondviselés kegyelméből Debrecen városá csodás gyógyforrás birtokába jutott. Az isteni adomány rendeltetés, — magától értetődően —, hogy e város minden rendű lakosa, nemre, korra, felekezetre és állásra való tekintet nélkül gyógyulást találhasson e forrás vizénél. Nem szabad tehát onnan kizárni a lakosság ama tekintélyes — ezreket számláló — csoportját sem, akik vallásérkölcsei felfogásuknál vagy bármely más oknál fogva a közös strandfürdőt igénybe nem veszik. Jogos és méltányos, hogy a gyógyfürdő áldásait ezek részére is biztosítani kell.

Ennek megvalósítására többféle módzat is kínálkozik. Meg lehetne állapítani, hogy a nap bizonyos szakában csak férfiak, más szakában csak nők, a nap többi részében vegyesen használhatják a fürdőt. Ha ennek akadályja lenne, akkor a fürdőmedencéből ki lehetne hasítani egy külön részt e célra. De leghelyesebb megoldás lenne teljesen különálló medence étesítése. Ennek semmi akadályja nem lehet. A víz bőségesen áll rendelkezésre és bizonyos, hogy e külön medencét is táplálni tudja. A költségek sem játszanak szerepet, mivel azok a legrövidebb időn belül megtérülnek a fürdőt igénybe vevők számának szaporodása folytán előálló bevétel többletéből.

Nemcsak Debrecenben, de hazánk messze vidékein is nagy azok száma, akik nem szórakozás, hanem kizárólag gyógyhatása kedvéért óhajtják igénybe venni a gyógyfürdőt, de visszatarthatja őket a fürdő közös volta. Bizonyos, hogy ha külön férfi és külön női gyógyfürdő létesül, nemcsak helyből, de messze távolról, talán külföldről is özenlenének ide a velünk azonos gondolkodású — gyógyforrásra utalt — betegek és üdülők.

Méltóságos Polgármester Ur!

Nem kívánjuk a közös strandfürdő értékét kisebbíteni, annak használatát megzavarni, az üdülésben és szórakozásban megakadályozni azokat, akiknek a felfogása a közös fürdőkben semmi kivételtől nem talál. Viszont semmiféle emberi és társadalmi szabály nem állhat útjában ama polgári jogunk érvényesítésének, hogy a Gondviselés kivételes kegyelméből városunknak jutott gyógyforrás áldásait mi is élvezzük.

Méltóságod mindenkor tanujelét adta, hogy e város minden polgárának kérését egyenlő szeretettel igyekszik teljesíteni, a jogot és igazságot

egyenlő mértékkel méri mindenkinek. Indokolt tehát a reményünk, hogy kérésünk teljesítése elől sem fog elzárkózni. Hiszen mi sem kívánunk egyebet, mint egyenlő mértékben az istenadta gyógyforrás kincséből.

CSERKÉSZLEVÉL

Egy szép nap a cserkész táborban

Nem azért volt szép napunk július 9-ike, szombat, a tiszalöki cserkész táborban, mert pompásabban lehetett fürdőni a Tisza habjaiban, mint máskor, vagy talán a „szakácsors” jobban remekelt a főzéssel, mint egyébkor, vagy hogy a fiúknak kevesebbet kellett dolgozniuk és többet szórakozhattak, hanem mert eljött közeink a főcserkész, gróf Telki Pál, akit a Kormányzó a jövő évi gödöllői világjamboree kormánybiztosává nevezett ki. Eljött hozzánk, hogy megnézzék a mi munkálkodásunkat, az ő érte és szerető szemével belenézzen tábori életünk minden mozzanatába és megmondja a véleményét egyenesen, cserkésziesen: ez jó, ez rossz. Az ilyen nap pedig csakis szép lehet a cserkészre és a cserkésznek, aki nem üres dicsőreket vár, nem is lehetetlen látogatókat, akik különös furcsaságnak, érdekes szórakozásnak minősítik a cserkészéletet, hanem munkatársat keres, aki megfogja a kezét, megsegíti fogyatkozó erejét, ütemre lendíti halkuló dalolását és a szemével messze, nagyon messzező célokat jelöl ki a haladásba kezdett liliosos vitézek elé.

Teleti gr. már reggel 6 órákor megérkezett az autóján. A tábor kapujánál jelentkeztem nála és azután rögtön megkezdődött a szemle. Mivel az ébresztő fél 7-kor volt, a csapatok még aludtak és az egyes sáortáborban csak az örök jártak-keltek fel s alá hosszú boljajikkal. Ellenben lementünk innen a Tisza partjára, ahol a homok-strandon a tisztitanfolyam 72 résztvevője (katonatisztek, bírák, mérnökök, tanárok, egyetemi hallgatók, papok, stb.) fürdődresszben Kovács őrnagy vezetésével csuklógákorlatot végeztek. Ezeknek a foglalkozása ugyanis — eltérőleg a főbből, — már reggel 6 órákor kezdődött minden nap. Különösen a „vén róka őrs”-öt szemlélte a kegyelmes ur nagy gyönyörűséggel, melynek tagjai mind magasabbak voltak 180 cm-nél és a pehelysúlyuk is az 1 métermázsá körül jártak. De azért a guggolás, a fekvőtámasz, a hanyattfekvés, stb. legnehezebb alakításait éppen olyan buzgósággal végezték ezek is, mint a sor legvégén elhelyezkedett fiatal és karcsú legények.

Fél 7-kor ébresztőt fujtak és egy pillanat alatt meglevenedett a sátorváros, 700 cserkész bujt elő alvó ruhájában és aztán futólépésben le a vízpartra, ahol kemény vezényszavakra megindult a csuklás, utána a Tisza-vízében a reggeli mosakodás. Innen vissza a táborba és megindult a rendes nappali foglalkozás. A főcserkész semmi különleges parancsot nem adott, úgy kellett végezni mindent, mintha ott sem lett volna. 8 órákor megreggelizett a parancsnokságon és aztán elindultunk szemleuttra. Minden egyes tábor minden egyes sátrát, konyháját, egyéb berendezését megnézte: fáradhatatlanul tartott ez a vizsgálat déli 12 óráig. Akkor megfűrdünk mi is, 1 órákor megebédel-

Kérésünket Méltóságod jóindulatába ajánlva, maradunk

Debrecen, 1932. július hó 12-én.

kiváló tisztelettel:

Dr. Baltazár Dezső püspök, dr. Lindenberger János prépost-plébános, Papp Gyula szentszéki tanácsos, paróchus, Poputh Viktor evangélikus lelkész, Straßer Salamon orlth. főorvos, dr. Schlésinger Sámuel főorvos, Ollinger Béláné MANSZ elnök, Blas Ede, az aut. orlth. izr. hírközlésügyi bizottságának elnöke, dr. Fejér Ferenc, a statesquo. aut. izr. hitk. elnöke.

lékezéssel, mivel aznap sürgönyileg tudatták velünk Budapestről, hogy Vidovszky Kálmán, a Magyar Cserkészszövetség farszlnöke meghalt. — Majd üdvözöltem gróf Telki főcserkészt, aki a magyar cserkészek lelke és aki elhozta nekünk további erőforrásul ide, a táborunkba az ő nagy lelkét. S aztán megindultak a dalok, a szavatok, a mókák, a tréfás és komoly számok. A táborüzet dr. Barcsay Károly cserkésztsz. berettyóújfalui ügyvéd rendezte, akinél aligha van ma különb táborüzet rendező nálunk, a magyar cserkészetben. A vége felé átvezette a hangulatot a kuruos sirvívadás bánatos érzelmi világába. Elcsendesített mindent és mindenkit. „Fiúk, most bámuljunk bele a lobogó tűzbe!” Néztük a koválygó lángnyelveket és a patlogó szikrákat. Egyszerre csak hátul, a fák sötét lombzata alatt felelendült a tárogató, előbb az egyik, aztán a másik, Szomorú és virkurvóták követték egymást. Nekünk pedig önkéntelenül is kiesordult a könnyünk, folyt le orcánk és sirattuk a magyar sorsot. De csak rövid ideig. Nem akarunk és nem is fogunk sírni, mi dolgozni akarunk és fogunk, s akkor miénk a szebb és jobb jövőendő...

Fél 11 óra. A főcserkész bucsuzik, még az éjjel visszautazik Budapestre. Elmenetkor megrázva a kezem és így szól: „Mondd meg a fiúknak, nagy és szép munkát végeztetek!”
Ezért volt nekünk ez a nap olyan szép.

vitéz dr. Bessenyei Lajos.

Debrecen város vezetősége a munkanélküliség enyhítése érdekében gondoskodik új munkaalalmak teremtéséről

Az ősz folyamán rendezni fogják a Libakertet A szoboszlói utépitésnél száznál több munkanélküli nyert alkalmazást

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni városvezetés csütörtök délelben tíz tagú munkanélküli küldöttség kereste fel dr. Vargha Elemér helyettes-polgármestert. Kovács János építőmunkás arra kérte a város vezetőségét, hogy vegyen tevényt a munkanélküli szegélyről gondoskodni a népkonvhai ellátás helyett.

Dr. Vargha Elemér helyettes-polgármester válaszában kijelentette, hogy a város mindent elkövet munkaalalmak teremtése érdekében. Így a Rákosi-utczán tervezett Sajtóféle építkezés a legrövidebb időn belül megindul és folytonosan sürgetik a Nemzeti Bank vezetőségét is, hogy a debreceni székház építési munkálatait kezdjék meg. A város közbenjárását minden bizommal siker fogja koronázni. Ezenkívül a

Hajduszoboszló—hajduszováti utépitésnél száznál több munkást alkalmaztak és a Hortobágyon is sok munkanélküli kapott munkát. A Mabi-kölcson ügye olyan stádiumban van, hogy a nagyerdei fürdő kibővítését, valamint a népfürdő építésének a munkálatait rövidesen meg lehet kezdeni. A műszaki hivatal legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a Horthy Miklós sugárat kiépítése kapcsán a Libakertet rendezni fogják. Ennek munkálatait az ősz folyamán kezdik el.

A helyettes-polgármester ezután a munkanélküli magántisztviselők helyzetével kapcsolatban kérte a küldöttséget, hogy nyilvánranv eszméiket írásba foglalva terjesszék be a város vezetőségéhez.

A küldöttség dr. Vargha Elemér megnvagtató kiellenntései után eltávozott a városvezetésről.

Tizenkétezer dollár váltságdíjért visszaadtak az amerikai banditák egy elrabolt fiut

Newyork, július 13.

John gazdag st-pauli jégsekrengyáros kedden visszakapta egyetlen fiát, akit a banditák két héttel ezelőtt elraboltak. A gyáros 12.000 dollár váltságdíjat fizetett ki a gangsztereknek. A banditák telefonutasítására hétfőn kiment a város közelében húzódo országútra s abban a pillanatban, amikor egy autó száguldott el mellette, amely előre megállapított tülkjelet adott, letette a 12.000 dollárt az országut mentén egy bokorba s elfutott. A banditák átvették a pénzt s

kedden hajnalban az elrabolt fiu megérkezett szülei házába. Most, hogy a fiu megkerült, a rendőség megindította a vizsgálatot, miután eddig az apa kérésére szüneteltették a nyomozást, nehogy a banditák kárt tegyenek a fiatalemberben.

Hoover elnök kedden dekrétumot írt alá, amely büntetlnek nyilvánítja azt, ha valaki levélben gyermekrablással fenyegetőzik és váltságdíjat követel. A büncselekményt 5000 dollárig terjedő pénzbüntetéssel és husz évig terjedő fegyházzal büntetik.

FŐISKOLA

Egyetemi hallgatók nyaralása a Balaton mellett.

A MEFHOSz. a magyar egyetemi és főiskolai hallgatók részére július 21-én kezd meg nyaralattási akcióját a Balatonmárdiban, közvetlenül a vizparton felépített modern diáküdülőtelepen. A nyaralattás turnusokban történik, felügyelő, illetőleg felügyelőnök vezetése mellett. Egy turnus 20 napig tart és annak részvételi díja 50 pengő, azaz ötven pengő. A nyaralók tiszta, abszolút világos és higiénikus szobákban — egy szobában hatan — nyernek elhelyezését. Külön nappali és mosdószobák. A telep salát stranddal rendelkezik. Az augusztus 10-én kezdődő turnusokra kizárólag nőhallgatók, a július 21-én és augusztus 30-án induló csoportokba férfi-hallgatók jelentkezhetnek. A nyaralásra jelentkezők csoportosan és kedvezményes áron utaznak Budapestről.

Ez ügyben részletes felvilágosítást nyújt a MEFHOSz titkársága, Budapest, IX., Ráday-u. 33. Telefon Automata 855-16.

Nem lehet szabadtéri előadást tartani a Déri-muzeum előtt.

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A „Debreceni Ujság—Hajdúföld” már jelentette, hogy az Országos Kamaraszínház vezetése beadvánval fordult a város vezetőségéhez, amelyben kérvényezte, hogy vasárnap este a Déri-muzeum beáratánál szabadtéri előadást rendezhessen. A kérelemmel tegnap foglalkozott a tanács értekezlet s mint hogy a kialakult vélemény szerint a muzeum előtti park veszélynek lenne kitéve, a helyettes-polzármester a szabadtéri előadás tartását nem engedélyezte.

Megütötte a rendőrt, két heti fogházbüntetésre ítélték

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Dézsán Bálint téglási napszámos és leánya, Erzsébet hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt állottak tegnap a debreceni törvényszékén dr. Fülöp Károly bíró előtt. A vád szerint Dézsánék nem akarták engedni a múlt év december kilencedikén, hogy a korábban lefoglalt telenet a végrehajtó és a vele együtt megjelent két községi rendőr elhajtassa. Kiderült a tárgyaláson, hogy Dézsán Bálint teljesen ártatlan volt az ügyben, azonban a leánya egy szőlőkarót vett fel és azzal kétszer megütötte S. Nagy József rendőrt. A törvényszék ezért tizennégy napi fogházbüntetésre ítélte, azonban az ítélet végrehajtását az enyhítő körülményekre való tekintettel három évi próbaidőre felfüggesztette. Dézsán Bálint ellen a vádat a királyi ügyész ejeltette. Az ítélet jogerős.

Eladó

600 □ házhely, esetleg 2 részben is Rígó-u. 33. sz. (Homokkert) szőlővel és gyümölcsfákkal beültetve. Értekezni Isnotály-utca 13. szám.

Holnap reggel lesz a postagalamb verseny

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tegnap számunkban már jeleztük, hogy a Németországból ma este megérkező 17 vagon postagalambot holnap, szombaton reggel 4 órakor több ezres csoportokban bocsátják utjukra s ezzel bizonyosság tételük arról, hogy a kedves állatok tenyésztése és megfelelő trenírozása mennyire fontos hadászati érdek, de különösen meggyőződés szereszhető arról, hogy a német akarat, szervezés és áldozatkészség mi mindenre képes, mikor két külön vonattal a különböző német városokból és pár ezer tenyésztőtől összegyűjtött mintegy 70.000 galambot képesek Magyarországra küldeni versenyezés céljából.

Ebből az óriási szállítmányból cca 58.000 darabot Budapestre, 12.000 darabot pedig Debrecenből erőszétnék fel szombaton reggel. A galambok otthonuk fekvése szerint átlag 800—1200 km-es utat tesznek meg s a kiváló repülőek már a délutáni órákban hazudérkeznek. A verseny eredményeit, mely egyes és csapat verseny is, akként állapítják meg, hogy a galambok lábaira felhúzott s versenyszámmal ellátott gummigyü-

rüket a megérkezés után azonnal olyan ellenőrző és elmés szerkezetű órákba helyezik be, melyek a gyűrűk betevésekor az időt pernyi pontossággal rögzítik meg.

Tekintettel arra, hogy e nem mindennapi nagyszerű látványosság megtekintése iránt még a tavalyinál is nagyobb érdeklődés mutatkozik, közli a rendezőség a t. közönséggel, hogy a gyorsáru raktárnál és a körülötte levő szabad téren lehet csak gyűlteni s ennek folytán a vágányok átélése szigorúan tiltva van; általában a rend és fegyelem óreinek rendelkezéit kéri a rendőség pontosan betartani. Egyébként tolongás elkerülése végett közölik, hogy a rendelkezésre álló szabadtérről egészen jól lehet a feleresztést megtekinteni, mely annál impozánsabb látvány, minél távolabbról van a megtekintési hely.

Kéri még a rendezőség, hogy az esetleg lemaradó galambokat befogás után a Kassa-uton levő hradó szadzadhoz sziveskedjenek beszolgáltatni. A debreceni galambtenyésztők pontos megjelenését kéri az egyesület elnöksége.

Ezer pengőt lopott ki a Dankó temetkezési vállalat kasszájából egy fiu

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Csütörtökön délelőtt vakmerő lopást követett el a Dankó-féle temetkezési intézet helyiségében egy 12—14 esztendősnök látszó fiu, aki azzal ment be az üzletbe, hogy neki ott valakit meg kell várnia. A cég vezetője gyanútlanul megengedte, hogy a fiu ott maradjon a pult közelében. Közben egy özvegy irisszony, akinek a napokban temet-

ték el a férjét, tíz darab százpengős bankjegyet fizetett be a kasszába. Nemsokára a fiu eltávozott az üzletből s csak később vették észre, hogy a befizetett ezerpengő hiányzik. Mint megállapították, egészen biztos, hogy a bankjegyeket a kassza körül ólalkodó fiu lopta el egy észrevétlen pillanatban.

A Dankó-cég feljelentésére a rendőség széleskörű nyomozást indított.

Az egyeki elvált asszony elégette a kemencében törvénytelen gyermekét

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Két nap óta egyébről sem beszél Egyek község lakossága, mint arról, hogy felavatták az ottani krematóriumot. Humor is van a hirben, de annál tragikusabb az egész ügy háttere. Tóth Andrásné, született Aranyi Ilona huszonnyolc éves odaváló asszony már két év óta kúton-váltan él a férjétől. Állítólag egy Kutasi Károly nevű férfi udvarolt közben neki és a viszonyból július 6-án egy egészséges fiugyermek született. Tóthné az első napokban szinte boldogan újságotla el hozzátartozóinak az eseményt, később azonban az anyja, Aranyi Mátyásné rábeszélte arra, hogy ei kell tenni az újszülöttet láb alól, mert az egyrészt költséget okoz, másrészt pedig nem vet jó fényt a különváltan élő fiatal asszony erkölcsi életére.

A fáma szerint Kutasi volna az újszülött apja. Így történt azután, hogy július tizenkettedikén, a gyermekszülés után hat nappal Tóth Andrásné és anyja, Aranyi Mátyásné együttesen megfojtották az egészséges gyermeket, majd bedugták a kemencébe és ott, mint egy krematóriumban elégették. A minden emberi érzésből kivetkőzött két asszony megvárta, amíg a lángok el-

hamvadnak s amikor már csak a csontmaradványokat látták a kemence katlanában, nyugodtan visszamentek a lakásukba. Ekkor tudták meg, hogy Kutasi Károly eltűnt Egyekről és ismeretlen helyen tartózkodik.

Másnap a községben sugdosni kezdtek a rejtélyes gyermekhalál ügyéről és a csendőrségnek is tudomására jutott a dolog. Azonnal nyomozni kezdtek az ügyben. Tóthné és Aranyiné eleinte mindent tagadott, később azonban, amikor helyszíni szemlét tartottak és az adatok egytől-egyig a két asszony bűnössége mellett tettek bizonyosságot, a kihallgatás alkalmával a két asszony részletes beismerő vallomást tett a csendőrök előtt. Kutasi Károly viszont megszökött és most a debreceni ügyészség indítványára elrendelték országos körözését.

A bestiális gyermekgyilkosság ügyében dr. Csáky János debreceni vizsgálóbíró ma, pénteken reggel a korai órákban fog kiszállni a helyszínrre dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértővel, aki meg fogja vizsgálni a kemencében talált csontmaradványokat. Ezekről különben már előzőleg megállapították az orvosok, hogy emberj csontok s

hogy pár nap óta égették le róluk a húst a kemencében. A két asszonyt a csendőség őrizetbe vette.

Délután egy óraker zárnak a textil- és cipőkereskedők.

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni textil és cipőkereskedők között mozgalom indult az irányban, hogy tüzeiteiket július 15-től augusztus 31-ig minden hétköznap, szombat kivételével délután 1 órától 4 óráig zárva tartják, hogy így is elősegítsék a főnökök és az alkalmazottak nyári pihenését.

Éhhalál fenyeget Kubában negyvenezer mnkást.

London, július 13.
Kuba kormánya elhatározta, hogy 40.000 haiti és jamaikai bevándorolt cukornádültetvény-munkást állami költségen repatriáltat. A munkások minden évben időszakos munkát szoktak végezni a kubai ültetvényeken, de az idén a cukortermeles válsága következtében nem kaptak alkalmazást és éhhalál fenyegeti őket.

A MAV, ötven százalékos turista utazási kedvezményt léptetett életbe

Budapest, július 14.
A MAV a következő turista utazási kedvezményeket léptette életbe:

1. 100 km-en felüli távolságokban érvényes 50 százalékos turista kedvezményt a mai 10-es csoport helyett már 4-es csoport részére is ki fog szolgáltatni. 2. Legalább 4 turista jegy váltásával már 3 turista is utazhat. A menetérti jegyeket a Magyar Turista Szövetség arcképes igazolványával allatott turisták részére szombati, illetőleg ünnep előtti hétköznap reggeltől is kiszolgáltadják.

Száz halálos villámcsapás Jugoszláviában.

Belgrád, július 14.
A viharos időjárás Jugoszláviában rendkívül sok emberáldozatot követelt. A jugoszláv hatóságok több, mint százra becsülik azoknak számát, akiket a villám agyonujtott.

A. B. C.

utasok részére.

A: Ha Budapestre jön szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL SZALLOBAN

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függőleg — már napi 12 pengőért kaphatja.

BRISTOL SZALLO

Budapest—Dunakorzó.

Levél Debrecen városához

István: Fülöp Mihály ny. ezredes

Budapest, július hó.
Kedves Debrecen, ősi hajduváros!
Ott jártam ismét. Haza mentem, mert igazán otthon csak ott érzem magam. Hiszen minden második emberrel örvendezve üdvözöltük egymást, a város minden zeg-zuga, a határ minden dűlője, minden bokra kedves ismerősöm.

Bár nem születtem „basahalma-don” belül, negyedszázados ott tartózkodásom lekoptatta rólam a „jött-ment”-séget s mitán polgáraid sorába is felvettél, debrecenibb lettem minden debreceninél.

Szeretlek s ragaszkodom Hozzád, mert megértelek. Értetek, mert igyekeztem megismerésedre. Aki ezt elmulasztotta és nem tanulmányozta multad, melyre örökös vérözön, tüze és pusztulás, keserv és szenvedés szötte zvaszlenel bonal, soha nem érezheti át mentalitásod és néped nehezen barátkozó természetét és valóban „jött-ment”-ként bolvong ott harmadik ivadékaiban is. Igen! híved csak az lehet, aki ismeri történeted s tudja, hogy hányszor függött csak halszálon, hogy Debrecen hevére a sorskönyvébe ezen zvasz szos négy betű kerüljön: „fuit!” De minél nagyobb veszély fenyegette léted, annál hatványozottabban nyilvánult meg lakóid elpusztíthatatlan, magyar élniakarása, élnitudása.

A török dúlások idején, mikor a Tiszántal alföldjének már minden helysége fűszkös romokban hevert, egyedül Te állottál, mint szikla, háborgó tenger közepén, küzdve a reázduló vész hullámokkal. Hogy nem sepertek el, csakis lakóid jellemének, erős összetartásának és akkori kiváló főbíráinak: Bíró István, a Doboziak és a gyászos yeget ért Vigkedvü Mihálynak köszönhető. Mikor pedig Buda bevétele után a török kitakarodik az avonsanvarcagott országból, falaid között akkor sem következett megnyugvás, mert a kegyetlen Caraffa császári generális vértől csepező, átkozott ökle szabadul read és ismét csak szenvedés, megsarcolás és megaláztatás osztályrészed.

A rettenetes idők dacára 1528-ban felépül az Ispotály, 1663-ban a Collégium s az olv sokszor tüzevészt martalékkául esett Nagytemplom romjai helyén is minden alkalommal hamarosan ott áll az úraépített, mert ha csak egy kis részt vághatott magának — a mindig viharfelhőkkel terhes magyar égbolton — a nyugalom szabad nadvia és megfűrdhetett sugaraiban sokat szenvedett néped, megnyitkát a lukarnak tartott civis buxvellárisok és serényen megindult az úraépítő munka. Pár év alatt eltakarítva a romok, kiheverve a sebek s harangok zugsása hívja Istenházába, a szabadulásért hálaimára sietőket.

Első ízben 1889-ben láttalak, tíz éves voltam s faluról tanulni vitt oda apám. Fent vázolt küzdelmeid az uton mondta el, melyek hatása alatt megilletődve léptem. — régi, fedett pályaudvarodon — sok viszontagságot átélte földedre.

Két évig voltam a Collégium diákja, mely két év benyomásai feleltetetlenül vésődtek emlékezetembe.

A Piac utcán, végig a sok, szép fizlet, felettük a táblákon mind magyar nevekkel s ha egyik-másik név nem is volt tösvökeres magyar, viselője 100 százalékig az volt. A Nagytemplom és Collégium hatalmas arányokkal, puritán egyszerűséggel. A híres „ötös fogat”, melyen 1890. őszén I. Ferenc József királyunk bevonult a fellobozózott városba, a kocsi előtt lovazoló dísz-

I. bandérium után. A nagyverdei diák-majális, hol Nagy Gyula osztályfőnök urral, földre helyezett kalappal, imára kulcsolt kezekkel énekeltük a Hymnuszt. A sallangos szerszámu, nagy, korszerű lovakkal fogatolt ekhós kocsiakon — fiaik látására — ott mezeient gazdák, köztük a nagybajszu Jóna bácsi, kit hatalmas alakjával, zsinóros, fekete ruháiban, mint a magyar fai megtesztítőjét néztem. Igen! ilvennek képzelem el ma is Árpád apánk buzogánvos vezéreit.

Minden! minden! de minden! magyar volt, a legszorosabb értelemben.

Mint meztelen ember 16 év múlva kerültem vissza ismét. Este érkeztem új pályaudvarodra. Legényem reggel azzal rontott be, hogy itt még a fűtűllő zvirűrszidó sem zsidó! (Persze! mi Munkácsról jöttünk hol a plébános reverendia is lassanként kaftán formát ölt.)

Különbén kevés változást észleltem. Alig emelkedett néhány számottevő épület. A „kisvona” épp oly hangos csilingelésset döcögött a kofasoron. Oláh bácsi a Hatvan utcai lóvonaat öreg kocsisa is, a Bika előtt csak oly büszkén fuita tülkéből a kocsijába hívogatott indulás előtt, a por pedig szeles, böiti napokon talán még elviselhetetlenebb volt, mint diákkoromban.

Egyfolytában 24 évig éltem itt s úgy jártam Veled, mint aki naponta elmegy egy növekvő fácska mellett, észre sem veszi, hogy a lepergett évek során abból terebélyes fa lett. De most, hogy úra vissza-visszatérek, meglátom minden változást.

Óriásit fejlődött s örvendetesen megszépültél! A világháboru előtt kezdtelem mezmozdulni s akkor épült egymásután a villamos vonat, vízvezeték, csatornahálózat, vármegye-háza, a ref. és kath. főimnázium, a bankpaloták stb. stb... A négy éves vérözön megszakította az iramat, de utána, — a kegyetlen Trianon dacára is, — egymásután emelkedtek épületeid. Ezvetemezők talán a világon sincsen mása, a evőnvörü Déri-muzeum méltó külsővel őzri a bőkezű alapítója által gyűjtött kincseket. Haidan poros utcáid kiközveve állanak s este villanyfényárban usznak. Kis utcai parkaid, farsoraid az egész várost kedvessé, meghitté és barátságossá teszik. Ezeket meglátszák, hogy léteztőtőjüket munkáiban a növények és virágok iránti raiongó szeretet ve-

zette, mely érzését sikerült a lakosságba is átültetni. A rendezett Nagyerdő is új zrvögvürdőjével ma már bármely világváros büszkesége lehetne.

Persze, az más kérdés, hogy a Déri-muzeumot miért kellett úgy elrejtetni. (Szerencse, hogy a prospektusra rá van rajzolva a pályaudvartól odavezető út.) Hogy az egyetem a Nagyerdőn épült, még menthető, de hogy miért építették oda az új köztemetőt is, arról már lehetne csevegni, mert temetőnek alkalmas hely éppen elég állott rendelkezésre. A halottak türelmesen mezwárták volna, míg az odaültetett facsemeték megnőnek.

A hősi emléket (mausoleum) is fáió szívvél láttam a régi honvédtemetőben. Ennek, mementóképpen olyan helyen kellene állani, hol mindig látható, hogy figyelmeztessen minden élő magyart, arra a sok szívre, mely „háiba onta vért!”

Ugyan ki keresi fel azon az eldugott helyen? Az Urnapi filléres vonattal 1300 budapesti járt Debrecenben, de nem hiszem, hogy rajtam kívül még tizen megnézték, míg a szintén épülőfélben volt hőfürdő környéke ugyancsak népes

volt, ugyszintén a 39-es emléké is. A temetőben elég volt a régi kőoroszlán, a tuákkal koszoruzott dombocskán, aliában a hatalmas uhharral, melyet kár volt kivágni, el fért volna az építkezés dacára is.

Az öreg fa helye eszembe iuttatta, amit valahol V. Károly spanyol királyról olvastam, ki Cordobában meglátva, a mórok kiütetésének emlékére — a Merguita mecset 700 szobra közül ledöntött 58 helyére — épített kápolnát, haragjában így kiáltott fel: „amit ide építettetek, másutt is felépíthették volna, de amit leromboltatok, olyan, amit építeni nem tudtok!”

Ne bántsátok az öreg fákat, sem a Nagyerdőt! Ne vágiatok többé semmi cimen drága testébe. Nagyobb díszre ez a városnak, mint bármely emberi alkotás.

Micsoda nagyserű megoldás volt a hőfürdőt az ősi tölévek között és alatt létesíteni. Örül a lélek, ha látja, az a kéz, mely ezt alkotta, bizonyosan nem nyult volna hozzá soha feiszével ahhoz az ősi tölévhez, mely még nemrég a lövölde utjának szélén állott a főerdési lak kertjének kerítése mellett.

(Folytatjuk.)

Sörös üveggel úgy fejbevagta a borfiu az egyik verekedő vendéget, hogy az elmebetegséget kapott

Két hónapra ítelték a szigorú rendcsinálót

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A múlt év karácsony estéjén a nádudvari fiatalság béli mulatságot rendezett, amely azonban véres verekedéssel ért véget. Katona Sándor és Cibere Imre nádudvari legények valami miatt összeszóllalkoztak és nagy dulakodás támadt közöttük, Oláh Imre, aki a bormérésnél szerepelt, mint kímérő attól tartott, hogy a boros és sörös üveget az asztallal együtt fel fogják dönteni a dulakodók. Állandóan csitítani akarta a verekedő legényeket, de amikor látta, hogy nincs foganatja a jó szónak, előkapott egy üres sörösüveget és azt a terem tulsó végében dulakodó két legényhez vágta. Az üveg Katona Sándort találta a fején, aki az ütés következtében pár perc múlva elvesztette az eszméletét és ettől kezdve három héten keresztül elmezavar tünetei mutatkoztak nála. Végül kigyógyították a debreceni klinikán Katona Sándort.

Oláh Imre ellen súlyos testisértés vétsége miatt indult meg a bünvádi eljárás és az ügyet esütörtökön délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszéken

dr Fülöp Károly törvényszéki bíró. A főtárgyaláson Oláh Imre beismerte, hogy sörösüveggel fejbeütötte Katona Sándort, de ezt vallomása szerint azért tette, mert félt attól, hogy Katonának a dulakodás közben feldöntik a büffé asztalt, ami neki igen nagy kárt okozt volna. Senkit sem akart megsebesíteni, csak azt akarta, hogy erélyes beavatkozásával elejét vegye a további verekedésnek.

A tárgyalás alkalmával az egyik tanu a következő kijelentést tette a vallomásaiban: „Mintha egy marék buzát szerteszt szórtak volna, úgy tört darabokra a sörös üveg Katona Sándor fején”... A nádudvari véres karácsonyesti verekedés ügyében a törvényszék esütörtökön hirdett ítéletet, amikor is Oláh Imrét súlyos testisértés vétsége miatt két hónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletben a felek megnyugodtak s így az jogerős lett. A tárgyalással kapcsolatban és a nádudvari legények kemény fejét illetően érdemes megemlíteni azt a tanuvallomást, amely szerint Katona Imre a sörösüveggel való megsértés pillanatában nem tett egyebet, mint hogy megcsóválta a fejét és kiment az udvarra. Igaz, hogy ott azután össze is esett eszméletlenül.

Husz gyermek tűzhalála egy moziban

Talcahuano chilei kikötőben borzalmas tűzkatasztrófa történt. Egy moziban gyermekelődás közben tűz ütött ki, Husz gyermek elégett, negyven súlyosan megsebesült.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér, Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3.

20	 felnőtteknek 	40
	fillér a strandfürdőjegy	
	5 fillér a kiszolgálási díj a	
MARGIT-strandfürdőben!		
Strandfürdőjegy gyermekeknek,		
16 éves korig, középiskolai tanulóknak igazolás esetén		
16 éven túl is a pénztárnál váltva		
12 darab jegy egyszerre váltva 2— pengő.		
Strandfürdőjegy felnőtteknek		
a pénztárnál váltva		
12 darab jegy egyszerre váltva 4— pengő.		
Strandfürdőjegy		
a villamoson oda- és visszautazással együtt a villamos		
kiszolgálásánál váltva		
50 fill.		
Kiszolgálási díj		
5 fill.		
Kabinért NEM KELL külön fizetni.		
Idény, havi és kedvezményes családi bérletek		
rendkívül olcsón válthatók a pénztárnál.		

Hírek

1932. július 15. Péntek.
Prot.: Henrik, Kath.: Henrik.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth” Lux Arnold Piac-u. 26.
„Reménység” Dr. Gödény Sándor,
Csapó-u. 22. Isteni gondviselés, Székely Adorján, Petőfi-tér. „Csokonay” Mester-u. 45. „Mátyás király” Nyilastelep, Márton Kálmán-u. 1.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

A Debreceni Ujság—Hajdúvid előfizetői díjmentesen és áradék nélkül használhatják a Közművelődési Könyvtár (Déli-muzeum) 25 ezer kötetes könyvtárát.

A könyvtár igénybevételére jogosító igazolványokat lapunk kiadói hivatala (Kossuth-utca 3.) állít ki.

IDŐJÁRÁS:

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelentésként július 14-én:

A nagy meleg, legalább ma, ideiglenesen végetért. A délutáni órákban zivataros eső kíséretében behatolt a hűvösebb óceáni légáramlás, mely észrevehetően lehűtötte a levegőt. A hőmérséklet a déli órákban még igen magasra emelkedett. Legmagasabb értéke 34,4 fok volt. A zivattal lecsélt csapadék összege 6,2 mm. A hűvösebb levegő áramlása egyelőre tartani fog és így a jövő napok felmelegedése észrevehetően mérséklődni fog.

A légnyomás ma erősen esett az esti órákig. A tenger színére redukált értéke reggel 755,6, este 752,4 mm. volt. Tehát 8 fokkal esett a tegnapihoz képest.

Prognózis: Felhősebb és csak mérsékelt meleg idő várható. Zóporcsökre még van kilátás.

— Áthelyezés és előléptetés. A földművelésügyi miniszter Scheitzner Károly gazdasági gyakorlatnokot Putnokra, a Borsod-Gömör-Kisbéri közigazgatásilag egyesített vármegyék putnoki és ózdi járásának gazdasági felügyelőjévé kinevezte. Scheitzner Károly a hajdumegyeyi gazdasági felügyelőségéért teljesített hat év óta szolgálatot a kiváló, eredményes munkájával ugy feleltesei körében, mint a nagyközönségnél csak elismerést szerzett és előléptetése széles körben kelt örömet és meglepetést. Távozását Debrecenből mindenki őszintén sajnálja. Új állomáshelyét augusztus elsején foglalja el a gazdasági felügyelő. Scheitzner Károly távozását érzékenyen érinti a keleti kerület amatőr-sportját is, mert Scheitzner Károly a kerület egyik elismert legjobbjab labdarugóbírája, a labdarugó bírák testületének agilis, kitűnő főtitkára.

— A Pesti Tőzsde új számában érdekes információkat közöl a Nováról, a Hungária Műtrágyagyárról, a HÉV-ről, a Bauxitról, a készülő műfamonopóliumról, a Batagyárak sorsáról, az amerikai öszeomlásról, a Vásár-pénztár fennmaradásáról, stb. Rendkívül érdekes textil, biztosítási, vas-és gépipari, vegyszertei rovat egészíti ki a 16 oldalas kitűnően sikerült új számot.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kossuth-utca 3.

Borzalmas vallomást tett a csendőrségen egy gyermekgyilkos leány

Az elmebeteg nő azt állítja, hogy megsütötte és megette gyermekét

Miskolc, július 14.

A bűnözvek történetében páratlanul álló eset történt Szilvásvárad községben. Egy Kozicska Mosolygó Etel nevű harminc éves leány az ügy főszereplője aki valóságos démona volt a falunak. Hír szerint minden esztendőben megajándékozta a villát egy gyermekkel. Így történt márciusban is. A községben levő csendőrőrs egyik őrmestere figyelmes lett arra, hogy a leány ismét áldott állapotban van. Pár hónappal később még mindig nem lehetett tudni, hogy mi van a gyermekkel. Egyszer azután szütni kezdtek a faluban és megindult erre a csendőri nyomozás is. Kihallgatják Mosolygó Etel, aki eleinte tagadott, később azonban borzalmas dolgokat beszélt el az újszülött haláláról.

A nyomozás folvámán elmondotta,

hogy a csecsemőt születése után közvetlenül vízbe fojtotta, majd, hogy minden nyomot eltüntessen, konyhakéssel feldarabolta és az újszülött első részét megsütötte paprikásnak, a második napon azvelejét, veséjét ette meg, a harmadik napon pedig két combját sütötte meg és fogvasztotta el öt éves, kisgyermekével együtt.

— Olyan volt a husa, mint a legfinomabb sült. — vallotta Kozicska Mosolygó Etel.

A csendőrőrsön kihallgatása során azt a benyomást keltette, hogy nem élmései.

A nyilvánvalóan elmebeteg nő vallomásán kívül tárgyi adatok nincsenek arra vonatkozóan, hogy tettét, amellyel magát vádolja, valóban elkövette-e. A nőt ma délután beszállították a miskolci ügyészség fogházába.

KIE-HÍREK:

A KIE dalmát tanulmányutjára jelentkezteteket ezúton kéri fel a KIE titkára, hogy utleveleiket még a mai nap folyamán adják be a KIE titkárt hivatalába. Egyébként az utra jelentkezéseket már csak a mai napon fogadjuk el.

Fagyalt-est a KIE-ben. Szombaton este 8 órakor a KIE helyiségében, a Piac-utca 7. szám, I. emelet, kellemes fagyalt-est lesz a tagok számára, melyre ezúton hívja meg az érdeklődőket a KIE. Az est központja dr. Tóth Endre előadása „Amerikai élmények” címen. Műsor és fagyalt ára 50 fillér.

KIE-kirándulás Tokajba. Vasárnap reggel 8 órai indulással és 10 órai visszaérkezéssel kirándulást rendez a KIE Tokajba. Részvételi díj 4.80 P. Jelentkezni lehet szombaton délig a titkárnál.

10 éves találkozó. Felkértek azok a volt iskolatársak, akik a kereskedő társulati polgári fiúiskolát az 1920—21-ik tanévben végezték, hogy folyó hó 19-én este 8 órakor jelenjenek meg a Rózsabokor vendéglőben, Szoboszlói-úton.

Villanyoldaldls 7 P.
Ondoldls 80 és 50 fillér.
KATÓ hölgytörzsz, Sas-utca 4.

— A hajdusámsonyi Iona szőlőtelep tagjainak figyelmébe. Az OFB által megváltott hajdusámsonyi Tabak Mayer-féle szőlőtelep hasznosbérének és törlesztő részletének biztosítása, illetve behajtása céljából az illetékes községi elöljáróság a szőlőtelep közalkalmazott tagjainak fizetését aug. 1-től kezdve lefűtötte. Minthogy ez váratlanul érkezett intézkedés sok tisztviselő, napidíj és altiszt existenciáját veszedelemmel fenyegeti, a szövetkezet tagjai közül többen arra határozták el magukat, hogy az illetékes felsőbb hatóságoknál e súlyos intézkedés enyhítését kérik. Hogy ebben az akcióban a szövetkezet minden tagja részt vehessen és a beadandó kérvényt minden tag aláírassa, Csobán Endre főlevéltárnok és társai felkértek a juttatottakat, hogy a kérvény aláírása végett ma, pénteken délután háromnegyed hat órakor a városháza közgyűlési termében megjelenni sziveskedjenek. A kérvény tartalma röviden az, hogy miután a juttatottak a legújabb mezőgazdasági rendeletek alapján néhány héttel előzött ármérséklést kértek, ennek a kérvénynek elintézéséig a végrehajtás eljárás szüneteltessék.

— A lengyel légionisták Gdyniában tartják kongresszusukat. A Lengyel Légionisták Szövetségének kötelékébe tartozó egyesületek központi tanácsa Varsóban ülést tartott Galica András tábornok képviselő a szövetség alnökökének elnökléte alatt. Az értekezlet többek között azt a határozatot hozta, hogy a szokásos nagytáborozást ebben az esztendőben a Danzig melletti Gdynia kikötő városban rendezik meg augusztusban. Erre a kongresszusra meghívták Pilsudski József marsallt, a lengyel légiók alapítóját és fejét, a nála járt küldöttséggel hosszabban tárgyalt. A Gdyniában tartandó kongresszus tárgyában a lodzi és kattowicei körzetek elnöksége is tartott tanácskozást, melyeken a kerület parlamenti képviselői és szenatorai is megjelentek. A légionistákat megillető „légionista kereszt” kérelmezhetőségének már meghosszabbított határidejét illetően közlik, hogy ennek végső terminusa a jövő hónap elseje. Ezért azok a volt lengyel légionisták és lövészek, akik 1914—1918, vagy 1919—1923. között szolgálták Lengyelországban és még nem jelentkeztek, haladéktalanul közöljék címeiket a magyar Lengyel Légionisták Egyesületével Budapest, Szabóky-utca 58. Minden egyéb igényjogosultság bejelentési terminusa ugyancsak rövidesen lejár, az erra szóló bejelentések magyar részről legkésőbb az augusztus 20-21-én Budapesten tartandó bajársi találkozóig történhetnek.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Eljegyzések: Tömösvári Ferenc ácssegéd—Gyöngyössi Mária, B. Márta Sándor honv. őrmester—M. Nagy Rózsa, Németh Sándor férfi szabó—Dezsi Zsófia, Klenes Sándor üzletvezető—Horgos Irén.

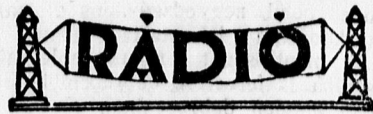
Születések: Nagy István kocsi fia, József, Tóth Ferenc házmester leány, Julia, Leel Össy István községi jegyző leány, Irén, Dr Papp Antal Máv. intéző leány Klára, Lapáth Béla magántisztviselő leány Hedvig, egy halvaszületés és két törvénytelen újszülött.

Halálozások: Kocsis Mihály ref. 22 éves Péterfia-utca 58. Faragó István ref. 63 éves Kishegyesi-út 40. Nagy Sándor ref. 2 hónapos Kuruc-u. 110.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát

— A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert az rendbehozza a gyomrot, javítja a vért, megnyugtálja az idegeket és ezáltal új életért teremt. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A budapesti rádió pénteki műsora:

9.15: A m. kir. József nádor 2. honvédelmi vezényelése zenekarának hangversenye, 9.30: Hírek, 11.10: Vízilásjelentés, 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 12.05: Hangverseny. Közreműködnek: Lányi Margit (hegedű) és Gspárné Schlebák Augusztá (ének), Zongorán kísér: Polgár Tibor, 12.25: Hírek, 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízilásjelentés, 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamhírek, 4: Szitnyay Zoltán novellái, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízilásjelentés, hírek, 5: Vay Sarolta bárónő zongorahangversenye, 1. Chopin: a) Prelude Des-dur, b) Nocturne e-moll, 2. Schumann Papillous, 5.25: Kandó Zoltán előadása, 5.50: Horváth Dudus és cigányzenekarának hangversenye, 7.10: Polydor—Brunsvick gramofonhangverseny, 8.15: Don Antonio Sancho spanyol nagyprepost (canonigo magistra) magyar nyelvű előadása: „Cervantes”, 8.30: Vigjáték-előadás a Stúdióból. „Nem élhetek muzsikaszó nélkül”. Vigjáték 4 felvonásban, Irla: Möriz Zsigmond. Rendező: Kiss Ferenc, 10.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.

SPORT

Uzso és víziló mérkőzés Debrecen és Kecskemét között

Debrecen válogatott uszó- és vízilócsapata nem éppen a legserényesebb időpontban veszi fel a küzdelmet Kecskeméti válogatottjaival. A versenyzők még meglehetősen a kezdetén állanak tréningjeiknek, rendező formájukat még egyik sem érte el. De ezenkívül is még óriási handicapot jelent az is, hogy olyan uszók, akik mindig gerincét képezték a csapatnak, ma teljesen formán kívül vannak, úgy, hogy a válogatás szempontjából alig jöhének figyelembe.

Az e heti tréningek, valamint a megtartott próbaversenyek alapján a következő csapat fogja Debrecen Kecskeméti képviselni: Víziló: Kovács—Pollatsek, Major II—Gödegyi—Kékesi, Szentkirályi, Major I.

A vízilócsapat tagjain kívül még a következő uszók mennek a csapatba: Farkas Géza, Szücs Sándor, Jakabovits Pál, Orosz László, Keörmendy László, akikkel kísérőként Lövi József kerületi előadó utazik.

Péntek este még a teljes csapat tréningmérkőzést játszik a nagyerdő uszodában egy kombinált ellen 2x5 percig fél 7 órakor.

A városok közötti pontverseny kiemetele teljesen nyílt, reméljük azonban, hogy a csapat egysége és az a nagy győzni akarás, amivel válogatott uszóink a mérkőzésre kiállanak, megszerzi részükre a tisztességes győzelmet.

Szombaton Alapi Nándor játszik a Kamaraszínházban

Az Országos Kamaraszínház nagy-sikerű előadás-sorozatát méltóképen fogja kiegészíteni e héten a beállított műsor. Ma, pénteken este fél kilenc órakor Fodor László pompás vigjátéka, a „Navarra Margit” kerül színre, amelyben a főszerepeket a színház együttesének legkiválóbb tagjai fogják játszani. Novák István, Gál István, Miskey József, Szepessy Edith, Polgár Margit, Radványi Aliz, Csörgő István, Rozsnyai Kató, Füredi József és Ihász László szereplése fogja biztosítani a sikert, Szombaton este való-sággal ünnepe lesz a debreceni színházlátogató közönségnek. Ekkor lesz ugyanis Alapi Nándornak, a budapesti Kamaraszínház művészigazgatójának az egyetlen debreceni vendég-szereplése, aki Shaw Bernard világhírű darabjában, az „Ördög cimborá-já”-ban lép fel a közönség előtt. A debreceniek előtt felesleges Alapi Nándor művészetéről részletesebben szólni. Éveken keresztül, amikor a Kamaraszínház igazgatójaként járt itt és csaknem minden komoly szerepben játszott, megismerte őt úgy a debreceni közönség, mint az ország egyik legkiválóbb színművészt, akinek kivételesen nagy és tökéletes színészi készsége páratlanul áll. Szombati szereplése elé nagy érdeklődéssel néz a debreceni közönség. Méltó partnerei lesznek a kedves vigjátékban a Kamaraszínház kiváló együttesének tagjai.

Vasárnap az Országos Kamaraszínház kedves meglepetéssel szolgál a közönségnek. Déry Béla igazgató előbb úgy tervezte, hogy este szabadtéri előadást rendeznek a Déry-muzeum előtti téren, azonban ehelyett most úgy változtatták meg a műsort, hogy a közönség kényelmére való tekintettel, minthogy a Déry-muzeum előtti tér nem teljesen megfelelő ilyen előadás megrendezésére, a Vig-színház-mozi kerthelyiségében tartanak vigjáték-estét, amely alkalommal őt kiűnő, kacagató bohózatot fog-nak bemutatni. Amennyiben az idő erre nem volna alkalmas, a színház igazgatója úgy intézkedett, hogy a Vig-színház-mozi belső helyiségében tartanak előadást s ez esetben klasszi-kus darabok kerülnek színre. A va-sárnap előadás iránt az egész város-ban rendkívül nagy érdeklődés nyil-vánul meg.

Farsang

Molnár Ferenc háromfelvonásos vigjátéka

Molnár Ferenc régi színművét mutatta be tegnap este a Kamaraszínház. Minden Molnár-darab rendkívül nagy feladat elé állítja a színészeket. Nemcsak a játszásnak, hanem minden egyes mozzanatnak, apró rendezői fogásnak fontos szerepe van. A Kamaraszínház együttese derekasan megál-lotta a helyét és vérbeli művészi munkát nyújtott. Külön méltatást kellene írni Szepessy Edithről, aki Kamília szerepében tehetségének minden színét megcsillogtatta. Egyik multkorai beszámolóinkban már emlit-tettünk arról, hogy milyen sokat fejlődött tavaly óta. Ennek a fejlődésnek ívét csak egy ilyen darabban érekelhetjük igazán, amelyben három felvonáson keresztül dominálnia kell a színpadot. Van hangja, a mozzu-lata, ha csak egy szemrebbetés is, já-tékának színe, hogy a női lélek leg-

halványabb és legrejtettebb érzéseit is maradék nélkül színe hozza. Novák István az ingadozó Miklós szerepében sok frissességet, rugalmasságot vitt. Játéka eleven és sokoldalú. Rad-ványi Aliz, aki Liszka szerepét kreál-ta, sok melegséget adott. Miskey Jó-zsef újabb oldaláról mutatkozott be, a kiváló alakítása elismerést érdemel. A többi szereplők: Gál István, Csörgő István, Füredi József, Ihász László, Déry Béla, Polgár Margit, Rozsnyay Kató és Egri Anna értékes alakítást nyújtottak.

Mozgósínházak műsora: Ma, július 15-én, pénteken:

Kert-mozi VIG-SZINHÁZ 7/8—1/4, 10 ó.	Hathengeres szerelem, hangos zenés vigjáték Dina Gralla, Kabos Gyula és Paul Kemp főszereplésével.
URANIA 7 és 9 ó.	Repül a lasszó, szenzációs filmújdon-ság Richard Barthel-mess, Mary Astor és Maryon Nixon főszereplésével.

TURISTASÁG

A MTE debreceni osztálya vasár-nap a guthi erdőbe rándul ki. Indulással reggel a fél 9-es vonattal vagy pe-dig csatlakozás a MANSZ különvona-táshoz, mely indul fél 11 órakor, ezen a vonaton vasúti költség oda-vissza 80 fillér. Hűsítőről, fagyialtról a menedékház vendéglőse gondoskodik, ebéd a menházban, ára 1 pengő.

Július 24-én kirándulás Putnok, aggteleki cseppkőbarlang megtekinté-sre. Az aggteleki cseppkőbarlang a ma-ga nemében második helyen áll az egész világon. Hossza több, mint hat kilométer. Bejárata a Ponoyra tefő déli oldalán van, ahonnan lépcsők vezetnek az előcsarnokba. Itt fakad az Acheron-patak, mely a Stix-el egyesülve, az egész barlangon végig folyik. Az előcsarnokból az Ország-tábla mellett elhaladva, a Királykut-hoz érünk. Jobbra a Rókalyukat pillantjuk meg, majd a 27 m. széles Nagytemplom következik. Ebbe tor-kol a Denevérbárlang.

A barlang megtekintése hat órát vesz igénybe, de legszebb részei három óra alatt bejárhatók, miután a Turista Egyesület a közelmúltban Jósvafőn új bejáratot nyitott.

Nyilttér*

Kassai-ut 24. szám alatt levő korcsmahelyiséget Roos Máriától 1932. évi június 15-én átvettem. Nevezett nevemben senkitől nem vásárolhat s így érte semminemű felelőséget nem vállalok.

Debrecen, 1932. július 15.

Szokol József
korcsmáros,
Kassai-ut 24.

*) E rovatban közlöttékért nem vál-tal felelőséget a szerkesztőség.

Terjessze a Debreceni Ujságot

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

Az üzletidő elején igen szilárd volt a gabonapiac, mert folytatólag érkeztek panaszok a vetésről. Később azonban csökkent a vételek száma és ellanyhult az irányzat. A határidős buza 43, az októberi rozs 33 fillérrel olcsóbbodott, de esőkilátásokra a má-jusi tengerinél is 28 filléres árcsökke-nés keletkezett.

A készáruvásáron az óbuza ára tar-toft volt, az újbuza 25—40, a zab 25, a rozs pedig 10 fillérrel olcsóbbodott. A lisztárak nem változtak, de energi-kusan sürgetik az újliszt jegyzését. A magpiacon — annak ellenére, hogy nem jött létre az exportszindikátus — egyes cikkekben élénk az üzlet kivite-li cikkekben.

Határidőüzlet: Buza: október 11.35—36, március 12.90—91. Rozs: augusztus 8.93—95. Tengeri augusztus 17.40, 1933. május 11.14—16.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg. 12.90—13.20, 78 kg. 13.00—30, 79 kg. 13.15—50, 80 kg. 13.25—60, felsőtiszai, jászági, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg. 12.75—13.10, 78 kg. 12.85—13.20, 79 kg. 13.00—40, 80 kg. 13.10—50.

Tiszavidéki különleges 80 kg. buza 13.60—75 pengő.

Rozs: pestvidéki 8.90—9.10, takarmány árpa I. 14.50—15.00, takarmány árpa II. 14.25—50, újárpa 12.00—50, zab I. 14.75—15.25, zab II. 14.25—50, tiszántúli tengeri 19.00—10, korpa 12.00—20.

Lakása ? kiadó

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szö 50 fillér, hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 3.,

Szabolcsvármegye árvaszékétől.

19,993—1932. áü.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Szabolcs vármegye árvaszéke 19,993—1932. áü. számu határozatával elrendelte a gondnokolt Gorove István tulajdonát képező felerészben dr. báró Uray Gyula, másik felerészben báró Uray István és János kiskorúak haszonélvezetében lévő mintegy 1200 m. hold ingatlan-nak 1932. évi október hó 1-től kezdődően 6 évre leendő bérbeadását. A birtok Vértes és Monostornálvi községek határában fekszik. A haszonbérbeadás nyilvános árlejtésen történik f. évi július hó 27-én d. e. 10 órakor a fenti birtok tanváian.

A birtokot jogosultak az árlejtésen résztvenni szándékozók meretkinteni az árlejtés határaináig. Az árlejtésen résztvevők kötelesek az árvaszéki kiküldött kezeihez 200. azaz Kettőszáz pengő bántalmézt letenni vagy ezen összegről szóló betétkönyvet átadni.

A birtok hasznabérletének kiküld-tási ára magyar holdanként 1 m. rozs. a birtok után kivetendő ösz-szes adók kivéve a tulajdonosokat terhelő iövedelem és vagyonadó s bérlők kötelesek fizetni a tüzbizto-sítási díjat is.

Az árlejtésen résztvevők kötele-sek vagyon viszonyaikat és meg-bizhatóságukat községi bizonyít-vánnyal igazolni s azt az árlejtés megkezdése előtt az árvaszéki ki-küldöttnek átadni.

A részletes feltételek megtekint-hetők: Szabolcs vármegye Árvaszé-kének elnökénél, dr. Matavovszky Béla városnáményi ügyvédnél, vagy kívánatra azokat árvaszék az érdeklődőknek meg is küldi.

Nviregyháza, 1932. július hó 12. Dr. Korányi Gyula vm. árv. h. eln.

Ha bármilyen nyomtatványra van szüksége, keresse fel lapvállalatunk nyomdaüzemét, József kir. herceg u. 16 szám alatt, vagy telefonáljon 23—48 számra.

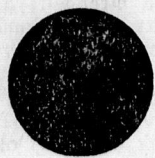
APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szölg hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levezetés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21—41. telefonon ad a Kladóhivatal.

Levelezés	pengő értékkel) élet-társat keres. Csak a férjhezmenendők, vagy hozzátartozók levelé-re válaszolok, felelős titoktartással. Jelige: „Szeptemberi esküvő”
Egyetemi végzettségű diplomás ur, nagy-üzem, földbirtok és üzlet tulajdonosa 27—38 év közötti, va-gyonos (68—80 ezer	
Betöltendő állás nőknek	Takarításért lakást adot, Villany, víz bevezetve, Bara-nyi 22. Dobozi temető. 3843

Kiadó lakását már most hirdesse,

hogyan lakó nélkül ne maradjon.
Apróhirdetést felvesz kiadóhivatalunk

Betöltendő Állás férfiaknak

Ügynököket

helyi és vidéki képviselőink ellátására felvesszünk. Singer varrógép Rt. Debrecen, Piac utca 79. szám. 2058

Állást kereső nők

Házmesterséget keres magános nő — vagy mindenesnek elmenne. Bercsényi-utca 87. Bujdosó Erzsébet. 3840

Gyermektelen

háziözvegy, hosszabb idő óta állás és kereset nélkül, lakásért vállalna házmesterséget, kisebb családhoz vagy magánoshoz házzelvezetőnek is elmenne. Címe megfudható a HON Sz. irodájában, Gambinus átjáró. 3847

Állást kereső férfiak

Mezőgazdaságban, iparüzem és mérnöki munkálatokban nagy gyakorlatú bíró mérnök üzemi, vagy irodai munkát szerény igényekkel vállal. Megkeresés: „Szervezőképes” jellegre a kiadóba. 3838

Butorozott szoba

Különbejárati butorozott szoba, — fürdőhasználattal nyaralásra kiadó. Simonyi-utca 13. 3846

Különbejárati utcai parkettes, nagyon szép szoba kiadó József kir. herceg-utca 35. 3727

Lakónélküli udvarban szépen butorozott különbejárati szoba magánosnak kiadó, Paicsirta utca 11. 3718

Kiadó lakás

Kiadó
Ferenc József-utca 16. szám alatt utcai modern 4 szobás lakás aug., vagy november 1-re. Érkezni lehet Alföldi Takarékpénztár. 2146

Háromszobás
első, fürdőszobás, kényelmes kert udvari lakás kiadó, Szent Anna 64. 3208

Egy
udvari szoba, konyha, előszoba frissen festve és mázoltva, kiadó fixfizetésnek, gyermektelen házaspárnak, vagy nagyobb gyerekekkel. Megtekinthető reggel 8—2 óráig. Apaffy utca 32. 2159

2 szoba, konyha
udvari, egészséges, száraz és egy nagy szoba, konyhas lakás azonnal kiadó, villany, víz a lakásban, Lorántffy 42. 3845

Fő utca
legforgalmasabb helyén 2 szoba, nagy üvegezett folyosóval földszinten bármilyen célra is alkalmas, — azonnal kiadó. Érkezni lehet Berzéküti Műterem, Piac-u. 38. szám. 3853

Kossuth-u. 3.
illegális emeleti udvari kétszobás, nyhási lakás augusztus elsejére kiadó. Érkezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3022

Háromszobás
utcai komfortos lakás központi fűtéssel a Bika-bérbházban, november 1-re kiadó. 3831

Jókai utca 9-c.
szám alatt négyszobás komfortos lakás udvarral bérbeadó, értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3025

Kiadó
udvari 2 szobás, előszoba, fürdőszobás garzon lakás butorozva vagy anélkül, Miklós utca 41. sz. II. lépcső az udvarban. S. I.

Arccal a Holnap felé

Regény

Írta:

Gróf Haller Gábor

43.

Mindig hangosabb volt a beszédem, a végén már rekedten ordítottam. Ordítottam úgy, hogy megremegtek a képkereskedő fülei és a boltok falai.

Ők rendőrt hívtak és elvitettek a boltból.

A rendőr jó ember volt és elengedett.

Mielőtt azonban utamra küldött volna, zsebembe nyult, szipogott nagy vörös orralval és átadott nekem egy pengőt, hogy egyik valamit.

Nem akartam elfogadni tőle, mert tetszik tudni, nagyon érzékeny vagyok. De aztán nagyon korgott a gyomrom és szédültem. Ugy voltam már, hogy elajulok. Elvettem tőle a pénzt. Tejet vettem rajta és úgy éreztem amikor mohón ittam a fehér folyós táplálékot, hogy erő csorog az ereimbe.

Másnap jobbkedvű voltam, mert el tudtam adni egy képet. Egy jószívű öregasszony, Simorné, aki jobb úri családokhoz szokott járni mosni, vasalni és sürolni megvette tőlem a barakban a képet. Egész nap barangoltam a városban, míg megtaláltam a rendőrt és visszaadhattam neki az egy pengőt.

A férfi új cigarettára gyújtott.

Bandi szeméből könny szivárgott ki. Ráborult a férfi rongyos, piszkos vállára és hangos sirással mondta:

— Gyurikám, Gyurikám, Terdik Gyurikám, én vagyok a Sztánay Bandi a barakból és én is olyan szomorú vagyok, mint te, hiába jobb a ruhám. Nem találok az Istent!...

Bandi lelkét napokig hasogatta Terdik Gyuri szomorú sorsa. Segíteni szeretett volna rajta, de nem volt tehetsége hozzá. Mit csináljon, mit csináljon? Nem talál kérdező lelkére gyógyító feleletet. Hanem, amint jobban, jobban visszagondolt Terdik Gyuri szavaira, mind élesebben és élesebben látott az egyetemes művészet szomorú halottas arcát. Aztán látta éhezni, keshedt papjait: a művészeket. A Terdik Gyurit is.

Elhatározta, elviszi egy ruháját neki, hogy ne járjon olyan csunya rongyosan. Előkereste egy barna ruháját. Gondosan bepakolta. Átkötötte és kisietett a barak felé.

Mikor meglátta a barak zöldes kapuját, elszorult a szíve. A régi, poros, érdekes mult szorította el. Halkan, szinte lábujjhegyen iparkodott befele, hogy ne zavarja a halottakat, az emlékeit. Amint járt, járt a házak szűk, sikátoroszerű közeit, tanácstalanság és csodálkozás nézett ki a szeméből. Milyen nagy volt ez a barak akkor. — fonta gondolatait — és milyen kicsi most. Szinte nevetséges kicsi.

Nem tudta hova tenni a felburjánzó emlékeket. Hát itt laktak volna ők. Ez a két kis lyuk szoba lett volna gyerekségének színe. Hát itt lett volna az a szent hely, ahol megcsókolta először az anyja arcát. Nini, de szűk, kicsi a fala. Itt csókolta meg Arankát. És itt ígérte meg, hogy feleségül veszi. És ide ide dugta a könyveit, hogy visszajöhessen megegyeszer hozzá a Baross-utca felől. Nem, azt én sohasem vittem vissza. Ásni kezdett. Csak úgy a körmeivel. Csupa por, barna föld, sárga agyag lett a keze, de ő nem törődött vele. Ásott görcsös erővel, eszeveszett tüzzel és vágyakozással, mintha örült lett volna és a temető halottait ásta volna ki. Megtalálta. Először egy kemény fedőlap, aztán a könyvek mállott, nedves lapjait is érezte.

Kivette őket, lerázta róluk a hideg, nedves agyagot. És aztán szomjas boldogsággal lapozta őket. Három tankönyv volt és egy másik könyv, aminek a címe: „Kertészkönyv” volt.

— Aranka, hei Aranka. — sóhajtott a barak fertőtlenítő fűtő levegőjébe. — de más lettél már. Asszony vagy és tisztelgettesnek Kislétán.

(Folytatjuk.)

Kiadó
négyszobás komfortos lakás azonnal. — Péterfia-utca 46. 3712

Kiadó
kettő nagyterem, férfiszobáknak és lakásnak való. Czegléd-utca 16. 3848

Kiadó
egyszobás szép urilakás mellékhelyiségekkel és egy világos pin-celakás. Teleki-utca 13. 3850

Ajánlat

Kun József
uriszobásága Ferenc József-utca 44. udvarban Mélyen leszállított fazonárak. 3819

Áram
beszélnek. Gépendli 10 fillér, paplanlepedő 1.50, kombiné egy P-től, pijama kettő ötven. Dózsáné, Szentanna 5. 3513

Az összes
építési anyagokat legolcsóbban a Debreceni Működőárnyal (Füredi u. 2) szerezheti be. 3620

Üzlet, műhely, raktár

Kiadó
üzlethelyiség azonnal. Péterfia-utca 46. 3802

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3024

Kiadó
azonnalra egy üzlethelyiség, Ferenc József-utca 16. Érkezni Alföldi Takarékpénztárnál. 2145

Üzlethelyiség
azonnal kiadó. Minden célra alkalmas. — Szentanna 22. 3832

Üzlethelyiség
volt fűszerüzlet, Csapó-utca 39., azonnal kiadó. Értekezni házmesternél. 3842

Elelmiszer, ital

Bajhorok,
Gazdálkodásaim figyelmét felhívom a csapó-utcai borárnyalra. — Arany János 30., Blazsek. 3833

Hangszer

Planino
nyári használatra kerestetik. Cím: Kossuth-u. 30., keresztlépcső. 7

Kereslet

Kettőezer
pengő kölcsönt keresek biztosítékkal Cím: Debreceni Ujság kiadóhivatalában. 3852

Eladó állatok

Fajgalamb,
tulazapárodás és helyszüke miatt eladó. — Apaffy-utca 20. 1406 g

Butorok

Kerti
vasasztalok, székek, állólámpák, jégsek-rény, vízmentes ponyva, üzleti üvegsek-rény, bükkfélék, olcsón eladó. Bethlen-utca 21. 2169

Használt

butorok eladó. Értekezni Svetits épület, I. em. Dr. Szell. 3851

Simonyi uton

és Homokkertben házhelyek eladó. Dr. Kovács és dr. Papp ügyvédi irodájában, Bait. hyány 14. 3372

ELADÓ

600 négyszögöl házhely esetleg 2 részben is, Rigó-utca 33 sz. (Homokkert) szőlővel és gyümölcsfákkal beültetve. Értekezni Ispolány-utca 13. 3246

Eladó ház

Adómentes
ház, 980 négyszögöl telekkel eladó. 3 szoba, konyha, kamra, mosókonyha. Külön virágoskert, gazdasági udvar és veleményes, gyümölcsös kert. Bőszorményi-utca 79. sz. 3824

Uriház,

3 parkettás szoba, fürdő, előszoba, konyha, szép udvar, Nap-utca 23. alatt eladó. — Tizezerrel megvehető. 3219

Eladó ingóság

Eladó
egy Singer bőrvarrógép, süsternek való. Hunyadi-utca 14. zálogházban. 3849

Különféle

Házikoszt
izletes, tiszta konyharól bentékezésre és kihordásra kapható. Egy menü (4 fogás) 80 fillér. Házhöz is küldöm. Tessék megpróbálni. Csapó-utca 25., keresztlépcső. 3835

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadóvállalat nyomdájában.

Felelős kiadó:
dr. PAJTOR GYÖZÖ
igazgató,
művezető.
FRISS SÁNDOR.